

Ад Совецкага Інформбюро

АПЕРАТЫЎНАЯ ЗВОДКА ЗА ЗО КРАСАВІКА

На працігу 30 красавіка на франтах істотных змен не адбылося.

За 29 красавіка наші войскі на ўсіх франтах падбілі і знішчылі 37 нямецкіх танкаў. У паветрных баях і агнём зялітнай артылерыі збіта 50 самалётаў праціўніка.

БАМБАРДЫРОУНА НАШАЙ АВІАЦЫЯЙ

ЧЫГУНАЧНАГА ВУЗЛА ІДРЫЦА І АЭРАДРОМА ПРАЦІУНІКА

У ноч на 30 красавіка наша авіацыя дальняга дзеяння бамбардыравала чыгуначны вузел Ідрыца і аэрадром праціўніка, які знаходзіцца ў гэтым-жа раёне. У момант налёта совецкіх самалётаў на чыгуначным вузле было некалькіх воісковых эшелонаў праціўніка, а на аэрадроме—многа нямецкіх самалётаў. У выніку бамбардыроўкі ўзімкі вялікія пажары, якія супрааджаліся выбухамі. Асабліва вялікі пажар і моцныя выбухі нагляданем былі адзначаны ў раёне аэрадрома.

За бацьку Дніпро

Ужо больш паўгода таму пазад ламаючы супраціўленне ворага, войны Чырвонай Арміі ўступілі на тэрыторыю Беларусі. Каб стрыманы наступленне нашых войск, немцы спрабавалі чашляцца за кожную высотку, за кожную вёску. Асабліва значэнне фашисты надаюць водным рубяжам. Фарсіраванне ракі Днепр было адной з найбольш цяжкіх задач на шляху наступаючых часцей Чырвонай Арміі.

Сілай зброі, напорыстасцю і храбрасцю, напых войнаў Днепр быў фарсіраван. Многа выдатных прыкладаў храбрасці, беззаветнай аддачы Радзіме ў баях за Днепр праявілі войны Беларусі.

Радавы Н-скага стралковага полка беларус Андрэй Фёдаравіч Самусёў першы фарсіраваў раку Днепр. Ранены, ён уварваўся ў нямецкую трапіцу, штыком закалой трох немцаў і, заняўшы іх месца ў трапіце, начаў прыкрываць падъход скрайне падраздзялення.

Совецкі ўрад высоцкая аценіў баявы подыг Андрэя Самусёса. Зараз Андрэй Фёдаравіч — Герой Совецкага Саюза.

Мужнасць і храбрасць у барацьбе за Днепр выказаў беларус Барыс Андрэевіч Церук. Выконваючы загад камандавання, ён першы кінуўся да ракі і сваім

Палкоўнік Я. ЗАХАРАУ.

Раскутая песня

За вакном паўнаводны вясеніні Днепр. Свінцовая воды яго ўзбунтаваны і гнеўны. Хвалі жужуць берагавы пясок. Вадзіны прасцяг, як кінуць вока, пакрыты віхрастымі вірамі, белымі барашкамі.

Колькі сілы і харства ў гэтай паўнаводнай магутнай рабе! Колькі гнеў туць у сівы Днепр! Іго гнеў уведаў на сваіх карках фашысцкіх пасадаў. Многія з іх і піпер з раздзымутымі жыватамі пльывуть разам з брудам уніз па рабе. Днепр засоець усю гэтую погань з нашай зямлі.

Ля артэрый, злучае сівы Днепр трэх найвялікшых славянскіх народы—рускіх, беларусаў, украінцаў. У кожнага народа пра Днепр ёсьць свае песні і паданні, кожны па-свойму любіць яго. Але ўсе народы пачайна Радзімы ганарапаца славай Днепра, доблесцю сіноў сваіх—войнаў, якія на крутых яго берагах, у прыбірэжных ніцых лозах, у смярэльнай бойні з ворагамі, заваявалі гэтую неўміручу славу.

Ад Жлобіна да Херсона скінуў Днепр з сібе лапцугі наivolі, зноў стаў вольнай ракою вольнага со-

Закончана сяўба зернавых

БУДА-КАШАЛЕВА. (Па тэлефону). Уключыўшыся ў перадмайскіе сельскіх спаборніцтва, калгас «16-я гадавіна Гастрычніцкай рэволюцыі», Рагінскага сельсавета, абавязаўся да 1 мая закончыць сяўбу рannих зернавых культур. Сваё абавязацельства калгас выканаў. 30 красавіка сяўба рannых зернавых у калгасе была закончана. Калгаснікі прыступілі да пасадкі бульбы.

АДНАУЛЕННЕ ІЛЬНОЗАВОДА

КАРМА. (БЕЛТА). Калектыў ільно заводу з чэсцю выконаў ўзятыя ім перадмайскія абавязацельствы. За кароткі тэрмін поўнасцю адрамантаваў і ўжо гатова да эксплуатацыі кацельнае памяшканне, заканчваеца аднаўленне вытворчага корпуса і сушыльніка адзялення.

РАНІШНИК ДЛЯ ДЗЯЦЕЙ ФРАНТАВІКОУ

Гомельскі горваенкамат і совет жонак франтавікоў наладжваюць 2 мая вялікі ранішнік для дзяцей франтавікоў. На ранішніку, пасля гутаркі аб першым Mai і поспехах Чырвонай Арміі па франтах Айчынай вайны, для дзяцей будучыні творчы энтузізм аднаўлення.

Людзі як-бы заразіліся ад свайго камандзіра — майстра-кавалія. Прыносілі інструмент, які знаходзілі ў грудах развалин.

На вызваленай беларускай зямлі. У калгасе імені Варашылава, Гарадоцкага раёна, Віцебскай області, адкрылася школа.

НА ЗДЫМКУ: Наставніца Е. Аманіна вядзе ўрок беларускай мовы.

Энтузіаст

Ля руй аднаго з цехаў стаяў Іван Хацкевіч. Усё было разбурана і апустошана. Але Хацкевіч пазнаў месца, дзе быў яго цех. Яму здавалася, што ён пазнаў бы яго нават унаучы, нават з закрытымі вачымі. Працуючы на тылавой чыгуці, ён марыў аб гэтым цеху, аб звароце на свой родны вагоны ўчастак.

Тры поўразбураны сцены. Меж імі груда жалезага і пагельнага лому. Гэта ўсё, што засталася пасля гаспадарання немцаў. Гора, буль, палкую вяявець да ворага выклікала гэта відовішча ў старога кавалія.

На другі дзень Хацкевіч склікаў кавалія, малатабойцаў, чорнарабочых і арганізаў ачыстку руйн. Накуль яго людзі ачышчали, падносялі тут-же знойдзены будаўнічы матэрыял і пачалі будоўлю, Іван Фёдаравіч распісывалі абсталяванне, інструмент. Ён выхаджваў у дзень дзесяткі кілометраў па вузлу, на навакольных калгасах і не адчуваў стомленасці. Якайсці невядомая сіла давала бадзёрасць і пеўгамоніасць. Гэта быў творчы энтузізм аднаўлення.

Людзі як-бы заразіліся ад свайго камандзіра — майстра-кавалія. Прыносілі інструмент, які знаходзілі ў грудах развалин.

Кожную рашціцу тута сваім калектывам Хацкевіч кароткія гутаркі не толькі дзіра, але і больш візантійскіх. Свайм скрупымі, простымі, чистага сэрца сказанимі ён кікаў людзей на працей. Сам паказваў пра кожны дзень звычайнай ператвараўся людзьмі яго працоўны подвіг.

Прыходзілі спазаранку, — калі сцямніе. Хутка цэх. А ў ім за кароткі зрабіў столькі інструмент. Тадэľ, колькі траба было наўленчых і эксплатаційных работ.

Нярэдка майстар сам рукі молат, становіца кавалінай. Ён вучыць людзей адрасаў, складаны і трывалыя каваліны, візыбы. З пад залатых рукоятак беларускага кавала выйдзе дзвіносны дэталі. Ставяць сары на вагон і гаворачаць «фабрычна». Надпачах ахвотна вучапча ў яго, візуалізація кавала. І дасягаюць вынікі.

Асаблівы ўздым быў у візантійскіх, калі наша Чырвоная Армія вышла на дзяржавную граніцю Румыніі. Увечары паднялі кіўнай працы. Кавальчэнка з малатабойцамі Медалі 25 высокаякасных візантійскіх ключоў пры норме 14. Кавалікі і малатабоец Карпенікі п'ять выдатных плюсікераў, замест трох, выкарыстоўвалі гульні.

Працукцыйнасць працы Івана Фёдаравіча—самая вялікая. У сакавіку было 180 працоў на красавіку—больш 200.

Высока ацэпена працоўніцтва савецкага патрыёта Фёдаравіча Хацкевіча. Яго ўпрыгожваюць знак «Почётны железнодорожнік» і медаль «Трудове отличие», атрыманы Айчынай вайны за саму дзяланіцу фронту.

Н. ЗЕЛІ.

Беларуская чыгуціна.

магутна, раскутая і вольная, гнеўная і настырнная, як Днепр, як усё наша жыццё.

Хор пасядаў настрагыту пародную беларускую песню:

Канарэйка, пташачка маленька, Чаго-ж рана з выр'я вылятаеш?

Ці ты-ж сабе гнёздечка не маеш?

— Калі-б мела, то-б не вылятала.

Сяду вышэй—мяне надрубаюць. Сяду ніжэй—мяне разараюць.

У чыстым полі сяягі замятаюць..

Потым гучапча песні пра сінія мора, якое ўзвалівалася, пра партызана Андрэя, які загінуў смерці героя ў барацьбе з нямецкімі захопнікамі і ляжыць пад старым дубам на ўзлесці. Песні змяняюць частушки, пародныя скокі. Рэпертуар хора вялікі і разнастайны. У ім удзельнічае трох пакаленій вёскі.

З дні вызваленія Чырвонай Арміі вёскі Азершчына прышло крыху больш пяці месяцяў. За гэты час хор даў у часцях Чырвонай Арміі, у шпіталях і для паселінцаў калі 100 канцэртаў. Чытаем шматлікія вядукі аб капітэлах хора.

«Радавы сержант і афіцэрскі састаў воінскай часткі прыносяці Вам, удзельнікам ансамбля, і згінікі рабініку Лапапінай Т. К., пічырае чырвонаармейскае дзяякі за пастаўлены Вамі вялікі канцэрт, — пішуць воіны Чырвонай арміі Сталінградска-Рэчыцкай зішчальнай супротыцавай артылерыйскай часткі. — Усе Вашы гэту пасяданіі мы пратыкімі, з вялікай увагай і задавальненнем. Для нас, франтавікоў, было разасна бачыць у асобе Вашага ансамбля згаджэнне беларускай культуры і мастацтва на вызваленай ад нямецкіх фальціскага рабства зямлі».

Ацэнка франтавікоў — герояў Сталінграда, герояў Днепра — лепшая падзяка хору. Тацяна Карпенеўна беражліва захоўвае гэтыя аркуны паперы, як святыя разлікі, як свой орден, як комасольскі белы дачкі, якія яна дуўгі час хавала ад чужынцаў.

— Нашу вызваліцельницу — Чырвоную Армію, — расказвае Тацяна Карпенеўна, — многія ўздељнікі хора сцяпіць у бой, натхнены працой. Над узбунтаванімі дамі Днепра яны гучапча перамогі совецкіх людзей азвярэльм, крывавым ворагам.

Н. АЛЯНСЕВІЧ

в. Азершчына. Рэчыцкі раён.

Баявы Першамай беларускіх партызан

Ва ўсіх раёнах Беларусі, які не вызвалены ад гітлероўскіх народнікаў, бушуе польмі ронай партызанская вайны. У схватках з неінвазійнай чурой супротиве Беларусь партызанская свой Першамай.

Перадмайскія ўдары беларускіх партызан ашаламлі нямецка-французскіх акунантаў. 348 вароўшы эшалонаў — і ўсяго за 6 дні — наляцелі пад адкос. 313 варовозаў, 1.650 вагонаў, платформаў і цыстэрнаў разбіты ў выніку крушэння, арганізаваных венцімі патрыётамі.

Народныя месціцы за гэтую 6 дні падарвалі 11 нямецкіх танку, 8 танкетак і бронемашын, гармат і 407 аўтамашын. Узарні або спалены 13 розных ладаў, 17 чыгуначных і 122 асейнныя і грунтавыя масты, згромлена 12 варожых гарнізоніў.

На далёка плюючых падліках, партызанамі знішчана 10.200 і спалена больш 5.000 нямецкіх ладаў і афіцэраў.

Партызаны атрада тав. І., які сінічае на Магілёўшчыне, у складзе першамайскага свята разамлі апорны пункт немцаў. У праткім, але жорсткім баю партызаны знішчылі 137 нямецкіх ладаў, падблі 8 танкаў і 4 гарніты, знішчылі 33 аўтамашыны 7 розных складаў праціўніка.

Бясплацныя совецкія патрыёты брыгады імені Героя Совецкага Саюза Заслонава за месяц падар-

валі і пусцілі пад адкос 16 войскіх эшалонаў ворага. У груды абломкаў ператвораны 12 паравозаў, 19 вагонаў з жывой сілай, 33 вагоны з тэхнікай, харчаваннем і іншымі грузамі, 39 платформаў з гарматамі і аўтамашынамі і 8 цыстэрнаў з гаручым.

На шасейных і грунтавых дарогах заслонаўны падарвалі і разблі 27 грузавых і 5 легкавых аўтамашын, 3 танкеткі, 1 танк і бронетранспарцёр. Партызаны знішчылі 329 гітлероўскіх салдат і 12 афіцэраў, захапілі 18 палопных.

Яшчэ больш адчувальнымі былі перадмайскія ўдары брасцкіх партызан, якімі камандуе Герой Совецкага Саюза тав. С. За месяц тут пушчана пад адкос 123 войскіх эшалонаў. Разбіта 175 вагонаў з жывой сілай, 534 вагоны з рознымі веянінмі грузамі і тэхнікай ворага. Пры крушэннях забіта да 1.000 гітлероўскіх салдат.

Абстрэламі з супроцьтанковых ружжаў параднія месціцы вывеліся са строю 112 паравозаў. На шасі і грунтавых дарогах падарваны 35 аўтамашын, пашкоджана адна танкетка. Узарваны 1 чыгуначны і 12 шасейных масти. З засад і ў адкрытых баях партызаны забілі 670 і паранілі 255 нямецкіх салдат і афіцэраў.

Удары беларускіх партызан растуць і мачнеюць. І сёнейшні дзень першамайскага свята азnamянецца новымі перамогамі па фронце партызанскае барацьбы.

С. РОЗУМ.

У ЧЭСЦЬ СВЯТА

Новыя вытворчымі перамогамі страждаюць Першамай работнікі калгаса, дзе дырэктарам тав. Ількоўскі. Каменщицы Смірнова, Синчукова, Клімович і іншыя трох дні раней тэрміну выканалі ўзятае абавязкацельства па наўленню сцяны будынка, разганята ў часе нямецкай акунані.

Калектыв камбіната падрыхтаваў да пуску адзяленне мыла-варнага завода.

На 150 процентаў выканалі сваё вытворчес заданне завод, дзе дырэктарам тав. Літоўчанка. Лепшых паказальнікаў дабілася брыгада тав. Карнеенкі. Ей аб'яўлена падзяка.

* * *

АБУДЖАНЫЯ ПАЛІ

Бадай, гэта быў самы радасны ўсень у калгасе з дні яго аднаўлення. Хоць ўсё было даўно падыставана і праверана, але старшыня праўлення Дэмітры Бяднепа і асабліва брыгадзіры паляводных брыгад Цімафей Супічэнка і Аляксей Жалезнікоў адчуваў сябе, як камандзір перед атакай. Меніні непакоіўся толькі брыгадзіры ародзілі брыгады Карп Шэмэтаў. У яго брыгадзе даўно расчаліся палявія работы (праўа, спачатку ў парніках) і выезд а поле не прадстаўляў ужо той цікавасці.

Брыгады ўсю зіму рыхталіся гэтай спрадвеку знамянальнай ататы — дні выезду ў поле. «Як ино пойдзе? — думалі брыгадзіры. — Усё-ж трох годі праішло. Калас ціпер не той і людзі не тыя, асталіся толькі жанчыны, старыя падлеткі».

З вечара брыгадзіры раздалі ратнымі плугі. Тыя, узбройўшыся таганімі, началі шараўаць іх да ляскі. Вакол аратых кавыліяў на вай-кульяне калгасны шорнік падзадорваў.

За родную Беларусь!

Праз воды, праз польмі жорсткіх баёў
К табе я з сыноўяй любою прышоў.
Зямлі тваёй горстачку ў рукі бярь.
Дзень добры! Дзень добры, мая Беларусь!
Скажыце, прасторы, скажы мне, зямля,
Дзе бацька мой родны, дзе маці мая?
— Ты родных сваіх не убачыши, няма іх,—
Поле і лес у адказ мне сказаў.
— Не выйдзе насустречу раздзімая маці,
3 магілы глыбокае ёй не падніца.
Не вынесла мух яна ў горкай няволі,
Памерла, не меўши ні хлеба, ні солі.
Навесту пагналі лясамі, паламі
I ножанкі спуталі ёй ланцугамі...
— А бацька? — Ён помсіць ў суворым баю.
Ён партызаніць у родным kraю...
Іду вызываюць цябе, маці-Радзіма,
I ў сэрцы гарачым нясу тваё імя.
На гэтых вось сценках, на гэтых дарогах
Я хлопчыкам бегаў яшчэ басанігім.
На гэтым лугу пас цялятак маленкіх,
I ўсё маё шчасце спявала ў жалейцы.
А бусел на топалі гэтым стаяў
I сонейна дзюбай свай падпіраў.
Нямашака зараз цялятак тут сътых,
Лугі і палеткі снарадамі ўзрыты.
Разбураны дом мой. Над студнай глыбокай
Стайць толькі жораў адзін-адзінокі.
I топаль ад польмі ўесь пачарнёў,
I бусел ад немцаў кудысьці ўляцеў.
Будзь ты пракляты, падлюга-бандыт!
Ты будзеш маёю рукою дабіт.

(ЗЕЮЧАЯ АРМІЯ.)

Капітан Пётр ПРЫХОДЗЬКА.

На заводзе, дзе дырэктарам былы партызан В. С. Ціхвінскі, працуе тонкар-стаханавец тав. Жалеў. Ён рыхтуе двух вучняў.

НА ЗДЫМКУ: тав. Жалеў правярае першую прадукцыю сваіх вучняў Федарэнка і Кацера. Фото В. Чыгашкова.

Працоўная доблесць

Вялікая работа праведзена на мі па аднаўлению разбуранага прадпрыемства. І вось зараз хоцяцца сказаць аб людзях нашых, абы тых, хто чесна і самааддана працаўаў, рабіў усё, толькі-б дапамагчы свайму роднаму прадпрыемству стаць на ногі.

У першыя ж дні ў нас узіклі вялікія пляжкасці. Не было інструменту, матэрыялаў і абсталявання. Па ініцыятыве слесара — брыгадзіра кацельнага цэха тав. Ер'япчыка была праведзена работа па збору інструменту. У яе ўключыліся ўсе рабочыя. Механік Васільчанка набыў рознага інструменту на 8.000 рублёў, брыгадзір тав. Давыденка — больш чым на 15.000 рублёў, электраманіцэр тав. Бярозаў набыў зусім спраўную ляўбдку.

Начальнік механічнай майстэрні тав. Пятроў, які прышоў па прадпрыемства з партызанскае атрада, па працягу месяца арганізаваў механічны цэх. З асобных разбітых частак ён сабраў два свярлільныя варштаты, два горныя для кузні, арганізаў выраб інструменту.

Комсамольска — маладзежная брыгада тав. Лабанава выконвае нормы па 170—200 процентаў. Треба адзначыць высокую прадукцыйнасць працы электраманіцэраў тав. Падарыгора, партызана, які сістэмачна выконвае нормы па 230 процентаў, і та. Шаціла — па 170—200 процентаў.

А брыгада данаможных рабочых, якую ўзначальвае тав. Кашпур, — адна з лепіх. Яна сістэмачна выконвае нормы па 300 процентаў. Ды хіба ўсіх пералічыли!

Калектыв наш зараз значыць вырас, у нас цяпер многа кваліфікаваных рабочых і інжынер-працэхнічных работнікаў. Скажу праца — усе працују з выключным напружаннем. Усе разумеюць свой абавязак перад Радзімай, працују ўсю чесна, добрасумленна, не шкадуючы сіл.

І. СОТЧАНКА,
дырэктар Н-скага
прадпрыемства.

Аратыя рассынаўся па полю. Кожнаму з іх брыгадзірами паказалі ўчасткі. І вось то там, то тут з-пад лемехаў паўнога заблічэла на сонцы свежая рапалля. У гэты час дзесяць ўдалечні загружатаў часці. Нали абудзіліся, затуялі трактар. Нали абудзіліся, затуялі знаўмымі песнямі працы. Заваруўшыліся, уздынула сямля, якую ўядоўшы на тантаву чужыніц, па якой прагрымела вайна.

На другі дзень сюды вышли сеібіткі — старожытныя дзяды Фёдар Вітошкін і Вуляян Быхаўчай. Чыстыя зернам яны напоўнілі сяўні і мерна ўзмахваючы рукамі, уразвалку закрочылі на рапаллю. На вільготную пульхную глебу з рук сеібітаў падалі зямяніці, каб праці не вілікі час парадаваць вока земляроба зеленню дружных усехдаў, а на восені заплаціць за яго пленіную працу багатым ураджаем.

Хлопцы зацмокалі на коней і гуском рушылі наперад. Яны выехалі за акоіцу. Перад імі разлягліся па-веснянemu яшчэ маўклівія, адпастайна-шэрэя палі. Гэту шэрэсць пейзажа ўпрыгожвалі толькі невялікія наплаўкі, якія кволай зелянівай ірэзеліся над сонцам, ды аксамітныя кавалачкі азіміны.

Сяўба ў разгары. Яна ўвайшла ў ту стадью, калі людзі, уцігнуўшыся ў працу, з кожным днём нарачыць тэмны. Хваляваний брыгадзіраў перад выездам у поле быў лагэмны. Пад наглядам старых калгаснікаў аратыя-падлеткі перавыконваюць устаноўленыя нормы ворыца і баранавання. На-

перапынак кормы для коней прывезен на поле. Сам разумееш, для чаго гэта патрабна...

Паляводныя брыгады засялі ўжо звыш 60 гектараў рашніх зернавых культур. Прэз 3—4 дні скуба зернавых будзе закончана. У калгасе вялікая плошча адведзена пад гарод. Гародніне тут і да вайны аддавалася вялікая ўлагі. Калгаснікі не закінулі гэту прыбітковую галіну арцельнай гаспадаркі і цяпер, у здоўбленым калгасе.

— Нам соромна не мець добра гараду, — гаворыць брыгадзір гароднінай брыгады Карп Шэмэтаў. — Пад бокам горад...

Ён паказвае парніковую гаспадарку. Расада цвіннай капусты і памідораў зеляннее пад зашклёнімі рамамі. На парніках працујуць калгасніцы — робіць пікрапікі расады. Брыгадзір праходзіць па участках, якія рыхтуюцца пад буракі і моркву. Заўтра сюды выйдзуть жанчыны садзіць. Навокал, па абуджаных калгасных паліх, кіпіць работа.

Мікола ВІШНЕУСКІ.
Калгас «Авангард».
Гомельскі раён.

